

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai székűld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy órára . . . 1 „	Egy órára . . . 1.00

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr. Belsődíj külön . . . 30 kr.
Minden következőnél . . . 4 „ Nyilváltór sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Csendőrségünk érdekében.

Budapest, július 12.

(—) A világ forrongó, bomló társadalma, a minduntalan majd itt, majd amott megingatott személy- és vagyonsbiztonság, legujabban is az amerikai munkás-zavargások tragikus esete Homsteadban, önkéntelenül azon osztály vagy helyesebben szolgálati ág felé irányítja figyelmünket, a melynek a vagyons- és személybiztonság megőrzésében oly fontos és — mondjuk ki mindjárt egész őszintén — oly szükkeblűen jutalmazott tiszte van.

A rendőri osztálynak, vagy a mint nálunk hívják, a c s e n d ő r s é g n e k Magyarországon is elég fontos a feladata és fájdalom, kilátás van rá, hogy napról-napra fontosabbá lesz, mégis alig vannak valahol a közbiztonság ezen közvetlen tényezői oly mostoha anyagi és erkölcsi elismerésben részesítve, mint éppen nálunk.

Azt mondják, panaszojják: kevés a csendőrségre jelentkező alkalmas emberek száma. Hát biz a szibériai kényszermunkára sem igen jelentkezők önkéntesek, kivált ha: „Az lett a jutalmam, mikor kiszolgáltam: a generális, megveregette vállam. De a csendőrségnél még ezt sem teszik. A kiszolgált csendőr világgá mehet. Még vasutasnak se veszik be, mert ott a vas kalap, négy gimnáziumnak az abszolválását írta elő. Kezdünk a doktrinéségben és pedanteriában tulozni. Mert, hogy valakinek kvalifikációt szabnak meg, az érthető, de hogy a katonaságnál három éves altiszti szolgálat, és a csendőrségnél 5—6 évi szolgálat négy

gimnáziumos paksamétánál nagyobb garanciául ne szolgáljon, azt, nem igen lehet elhinni.

Mi kell a vasuti alsóbbrendű szolgálathoz? Írás, olvasni és számolni tudás. Hát ezt csak a négy gimnazista teszi meg? Hát azt a fegyelemhez szokottságot, az éjjeli és nappali, vészben viharban való szolgálattelvést, ami egy 5—6 éves csendőrt vasemberré alakít át, föl lehet találni a négy gimnáziumos paksamétában? Vagy azt a megbízhatóságot, józanságot és ügyességet, a mi a csendőrségnek elkerülhetlen feltétele, képviseli a négy gimnáziumos paksaméta? Igen is szükséges az ily okmány teljesen ismeretlen embereknel, de egy 5—6 éves csendőrség, a vasuti szolgáltnál sokkal nagyobb garancia, mint a négy gimnázium.

A 12 éves csendőrré, igen is van tekintet, valamiféle vasuti szolgának azt beteszik, de bizony 12 évi sánczfogságot egy ily kis darab kenyérért kiállni, még is csak nagy penitencia! Eleg abból hat is!

Pusztán lakó emberek tudják azt, hogy mi a csendőr. Láttam őket égő nap hevében, portól, verejtéktől borítottan, forró légárban megfőzött, szomjuságtól kábultan, félájultan megérkezni a pusztai gémes kuthoz, s alig pihentek egy fél órát, hajtotta őket a kötelesség a kánikulai lángtengerben tovább.

Észreveszik az ellenzéki jó urak, hogy sárga-fekete kardbojtjuk van, de nem veszik észre, hogy harminczöt foku hőségben, fejükön a nehéz csákó, testükön

vastag posztó ruha, egyik vállukon a fegyver, másikon a nehéz bőrtáska, azután keresztülvetve az összegöngyölt köpenyeg, derekukon a kabát szorosán összecsatolva: hogy rossz őket még nézni is. Az embert olyan érzés fogja el, mintha kintpadra állított áldozatokat látna maga előtt. A katonának van vászon nadrágja, van könnyű sapkája és a gyakorlaton sincs mindig teljes municzióval, mint a csendőr, kinek bizonyos idő alatt meg kell kerülni a járást, akár télen, akár nyáron.

Nyáron a hőség öli őket, télen a sár, a sötétség, a hóivatar. És menni kell. Bele kell menni az éjszaka sötétjébe, ha olyan is mint a tinta, a ragadó sárba, ha nyakig ér is. Mikor az egész emberiség pihen s a legtöbb álmadozva fekszik a meleg ágyban, a csendőr sárba és sötétségbe merülve az éjszaka viharával küzd, olykor valamely átázott szántás közepén, se falu se tanya a közelben. Olykor hófúvások közt az ordító farkasok világában. És fő mulatsága gyilkosok, zsványok kézrekerítése, verekedések megfékezése, lázadások lecsillapítása, hol mindig „blatt-ra teszi az életét, s rettenthetlen bátorsággal néz száz halálnak a szemébe.

A trappista barátság nem valami irigylendő szerzet, de a csendőrség tul tesz rajta. S hogy mégis akad rá ember, hát az azzal járó tekintély és hatalom csábitja, de amire nem oly nagy a vállalkozás még se, mert borzalmaiktól, s a szolgálat utáni kenyértelenségtől igen sokan visszariadnak. Elszolgálják életük javát s hasonlítanak a készhez szokott ka-

T A R C Z A.

— Julius 14. —

Két magyarországi fecske.

(Párisi történet.)

— Az „Aradi Közlöny“-nek franziából fordította: K. I. —

„Nagyban foglalkoztatja a hadügyminiszteriumot ama kérdés, hogy háboru idején a vándorfecskek is, postagalambok mintájára, alkalmazhatók-e sürgöny-szolgálatok teljesítésére?”

Emez érdekes cikk elolvasása után összehajtottam ujságomat s a kiállítás egy pavilonjába tértem. Egy óra sem telt belé, hogy — két magyar keringő eljátszása közben — egy csinos, tetőtől talpig kékbe öltözött „hegedü-művész” megható igaz történetet mondott el egy vándor fecskéről.

I.

A Buda vára felé vezető uton, régi roskatag házban egy özvegy asszony lakott fiatal: Sándorral.

Derék, erőtéljes ifju volt ez, kinek összes vagyonát a Duna-hajózási társaságnál pár év előtt kapott szerény hivatalnoki állása képezte. Lakásuk közelében, egy 17 éves árva lakott: Kovács Irén.

Tisztességes, csinos leányzó, kinek egyedüli keresetforrása: hegedüje volt, a melylyei zeneestélyek alkalmával, vagy szabad ég alatt,

— a hogy éppen jött — hangversenyezett. Ablaka fölött, az eresz alá rakott fészekbe, évek óta tavasszal mindig egy fecske költözött be.

A tetőzet oly alacsony, az ablakhoz oly közel volt, hogy Irénnek csak kezét kellett kinyújtania, hogy a fészekbe nyulhasson. A megluzódó madarka, meg a szegény fiatal lány igen jól fértek meg egymással. Az egyik tele csőrrel trillázgatott, míg a másik hegedüje négy hulljának játékát kísérte dallal. Mintegy testvéreké lettek Isten kegyelméből az idő folyamán.

Sándor és Irén szerelmi fogadást és házassági ígéretet tettek egymásnak. Minthogy azonban szegények voltak mindketten, az ifju anyja késeltette egybekelésüket.

1889 év április hava köszöntött be és a fecske visszajött, hogy új fészket rakjon a régi mellé. Nem beszéltek ez időtájt másról Budán, mint a párisi világ-kiállításról. Irén is elhatározta, hogy beáll egy Franziországba ránduló női zenekar tagjai közé. Dolgozik majd hat hónapig s haza hoz legalább is annyit, hogy egybekelhesseu Sándorral. Ez volt édes ábrándja. Sándor a hír hallatára kétségbeesetten tiltakozott a terv ellen, ámde Irén erősen tartotta magát; bár nagy volt szomorúsága, de nagy ám reménye is. A fiu könnyögre fogta a dolgot, de ő még sem engedett.

— Bátorság! — ismétlé Irén.

— Szerencsés utat angyalom! — válaszolt szívszorogva az ifju. De lásd Irén, hátha még sem kerülsz vissza?

— Ah, ugyan hadd! Hát nem-e jó vissza hűségesen mindig a mi fecskénk is? Ugyan mi jut eszedbe? Hogy ne térnék én is vissza szivedhez?

— A fecske! . . . mormogja Sándor álmadozóan.

Egy aranygyűrűt vett menyasszonyának, vékony, szerény kis karika-gyűrűt. Aztán a nép babonás szokásának hódolva, kilencz napig a fecske fészében tartogatta, hogy Irén még jobban szeresse — ha ugyan az még lehetséges volt. A leányka mosolyogva feléje nyújtotta kezét.

— Most, — szolt Sándor a tizedik napon a gyűrűt menyasszonya ujjára huzva — most biztos vagyok benne, hogy szivedben szerelmemmel hűségesen visszajössz hozzám, — ugy mint a fecske.

— A fecske! . . . mormogá most meg Irén ábrándozóan.

És az elutazás órájában, amidőn az ifju eljött, hogy jegyének istenhozzádot mondjon s ajkára a bucsucsókot nyomja, a lányka szerényke csomagjai között kis kalitot látott meg, amelyben a házfedeli fecske kupongott egészen összehúzódva a félelem és ijedtségtől. Az ifju fájdalmas meglepetéssel nézte a leányt.

— Ah igen, fé! szegényke, ó de én any-

nári madárhoz, mely ha kibocsátják, éhen vész.

De reméljük a jót, hogy rövid idő alatt változik a helyzet s a nehéz szolgálatot teljesítő, oly sokszor s annyi oldalról igénybe vett csendőrség nemcsak erkölcsileg, hanem az anyagiasban is érdemeihez méltóan lesz jutalmazva.

Belföld.

Eljegyzés az uralkodóházban.

Reichenauban tegnapelőtt történt meg Margit Zsófia főhercegnő eljegyzése Albrecht württembergi herceggel. Az ünnepélyes eljegyzésnél az uralkodóházból Károly Lajos főherceg és neje, Mária Terézia főhercegnő, Esterházy Ferencz Ferdinánd, Ottó és Albrecht főhercegek, Mária Jozefa főhercegnő és számos vendég volt jelen.

Személyszállítási díjszabás reformja.

Ismételve felmerült az a hír, mintha a kereskedelmi miniszter a személyszállítási díjszabás reformját tervezné. Ezzel szemben a Nemzet illetékes forrásból arról értesül, hogy a kereskedelmi miniszter a zónatartifánának sem főlemelését, sem módosítását nem tervezi, és így ezzel a kérdéssel nem is foglalkozik. Wekerle Sándornak, a kereskedelmi tárca ideiglenes vezetésével megbízott pénzügyminiszternek, a képviselőházban a kereskedelmi költségvetés tárgyalása alkalmával mondott beszédéből is kitűnik különben, hogy az efféle hírek teljesen alaptalanok.

Budget és valuta.

A jövő évi állami költségvetés előirányzata, a melyre vonatkozó előmunkálatok az egyes minisztériumokban már elkészültek, még az eddigi osztrák értékű forintos számításra lesz fektetve, a mi a dolgok jelen állásában másként nem is volt lehetséges. De már az 1894-ik évre szóló állami költségvetési előirányzatban teljesen keresztül lesz vive a koronaérték szerint való számítás.

Városi közgyűlés.

— Első nap. —

I.

Nagy érdeklődés mellett indult meg a júliusi közgyűlés. Majdnem teljes számban je-

lentek meg a városatyák s a karzat is szokatlan élénkséget árukt el.

Az első nap nem hasonlított valami nyári közgyűléshez. A városatyák szokatlanul erős vitázó kedvben voltak, sőt egyes viharos jelenetek rendezésétől sem riadtak vissza.

A tárgysorozat minden pontja megvitatás alá került. Minden pontnál akadt egy-két felszólaló s különösen heves vita fejlődött ki a Kölcsey-egyesület muzeum-bizottságának kérvényénél, melyet Múlek Lajos dr 1000 frtos ajándékkal kívánt megtoldani.

Hosszas vita után a kérdés a mai közgyűlésre halasztatott.

Hosszasabb felszólalásra adott még okot a kávések kérelme, a záróra ideiglenes eltörlése és a gáji gazdák kérelme, a nyomtatásnak belterületen való engedélyezése iránt a miniszteri jóváhagyás bevárása nélkül.

A meglehetősen izgatott hangú közgyűlés lefolyásáról következő tudósításunk szól:

II.

Fábián László főispán elnöklete alatt jelen voltak Salacz Gyula polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Salló Domokos főkapitány, Parócz István és Varjassy Lajos tanácsosok, Perger János dr. tiszti ügyész, Kádás Kálmán aljegyző, Bing Vilmos, Robitzek Agoston, Schöpkesz Ede dr., Reicher Károly, Inkei Emil, Vass Gusztáv, Schusztér Henrik dr., Pollák Gyula dr., Müller Gyula, Fényes Dezső dr., Schusztér Ilés dr., Remetey F. Károly, Glück Károly, E.-Ilés László, Dániel Kálmán, Avarffy Géza, Varjassy József, Vizer Péter, Steiner Jakab, Ring Lajos, Lukácsy Miklós, Marschall Lajos dr., Böhm Lajos, Pekár Károly, Réthy Lipót, Pozsgay Lajos dr., Csiky Károly, Mittner József, Lusztig Adolf, Szontagh Gyula, Dobiáschi József, Reicher Eerencz, Schoór Albert, Magyar Ferencz, Szondy Béla, Szathmáry János, Tedeschi Viktor, Heeger Ernő, Virágh Lajos, Avarffy Ferencz, Müller Károly, Kugler István, Múlek Lajos dr., Prodanovits Döme, Tisch Mór dr., Greiner Károly, Millig József, Tarjányi Vilmos, Szalay Károly, Bund Henrik, Reicher Béla, Urbányi Béla, Heincz Gábor, Zemplényi Sándor, Domány József, Kristyórá János, Grünwald Ferencz, Weisz Dávid, Sallay Béla dr., Steinhardt Mór dr., Wallfisch Armin, Wadowszky Gusztáv, Péterffy Antal, Barabás Béla dr., Keresztes Gyula dr., Hadanyák József, Kiss István, Gyulai István, Heim István, Heller Jakab, Halmay Andor, Klein Samu, Kabdebó János, Marek Samu, Maisztrovits János, Madarász Antal, Mátyók Pál, Szelle József, Varga József.

Napirend előtt

Fábián László főispán meleg hangon em-

léskszik meg Gutsjahr Mihály törvényhatósági bizottsági tag elhunytáról. A haláleset fölött jegyzőkönyvi részvét kifejezését indítványozza.

Ez megtörténtén, következett a napirend. A polgármester havi jelentése a lapokban közöltetvén, felolvasás nélkül tudomásul szolgált.

A koronázási alapítvány.

Institoris Kálmán főjegyző felolvasta a király intézvényét, melyvel tudomásul veszi a városnak a koronázási jubileum alkalmából hozott azon határozatát, hogy a polgári menház javára „Ferencz József” czímen tett újabb hat alapítványt tett.

A Kölcsey-egylet kérelme.

Az aradi Kölcsey-egyesület muzeum-bizottsága azon kérelmet intézte a városhoz, hogy a birtokában lévő szabadságharosi emléktárgyakat adja át a szabadságharosi muzeumnak.

Múlek Lajos dr. a kérvényre el kapcsolatosan azon indítványt teszi, hogy a város 1000 frtot adományozzon a hazafias vállalatnak annál inkább, mivel azt az egyesület már egyszer kérvényezte.

Salacz Gyula polgármester megjegyzi, hogy ez a kérdés most nem tárgyalható, mivel a szoborbizottság, melynek a kérdés kiadatott, még nem hozott róla véleményét.

Fábián László főispán a polgármester véleményét erősíti meg.

Varjassy József főeloslegesnek tartja a szoborbizottság véleményét. A segélynyújtás égető szükség, mert a kérdés elhalasztása esetén igen sok értékes ereklye más városok birtokába jut.

Múlek Lajos dr. a dologhoz kíván szólni.

Salacz Gyula polgármester a kérdést nem tartja tárgyalhatónak. Nincs kitűzve a sorrendre, azt nem szabad és nem lehet tárgyalni, csak ha azt az elnöklő főispán tárgyalásra bocsátja.

Múlek Lajos dr. újból a mellett szól fel, hogy a kérdés most tárgyalassék és az 1000 frtot szavazzák meg.

Keresztes Gyula dr. a polgármester szavaira válaszol.

Müller Karoly Múlek Lajos dr. indítványa mellett szól fel.

Fábián László főispán megjegyzi, hogy arról van szó, vajjon a kérdés tárgyalható-e, nem arról, hogy megadjuk-e az 1000 frtot. O szükségesnek tartja a szoborbizottság meghallgatását, de hajladó ettől is elállni, ha a kérdés akként odatik meg, hogy a másnapi közgyűlésre lesz kitűzve.

Ezt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

nyira fogom becézni majd! Azt beszélték nekem, hogy a fecske — bármily messzire vigyék is el — visszatér országába, házához, fészkéhez. Én magamban viszem őt.

Ha ott a távolban beteg, vagy igen szerencsétlen lennék s szükségét érzem majd annak, hogy azt veled tudassam, úgy vissza fogom küldeni a madarat s czédulát kötök a szárnyai alá.

Sokat sirtak egymás nyakába borulva. Hosszantartó ölelés után a leányka hegedűje és kalitjával felszerelve nyolcz másik bajtársnőjével utnak indult Páris felé.

II.

Franciaország fővárosába érve, a szegény kivándorlók — szám szerint vagy huszan — a Montparnaszei negyedben két tágas szobát béreltek ki. Igen, két szobából állott mindannyiok lakása — és hozzá még méregdrága lakbérért. A kiállítás egyik kávéházi vendéglőse szerződtette őket, akinél egész délután át és este tizenegy óráig kellett a terrasszon játszaniok. S fizetésük? A vendégek megmaradt ételmaradékából összeállított étkezésen kívül a fogyasztóknál való tálcázgatás.

Ez volt az egész.

Ami vendéglőben hallottam őket, amint vig keringő eljársása után — mindenikök sorjába — megadásos szomorú arccal asztalról-asztalra menve nyújtogatták oda tányerkájukat, amelyekbe a két sous-os pénzdarabok néha bizony csak igen gyéren hullottak. Mind a kilenczen — hegedűs, csellós, főtás, czimbalmos stb. mindnyájan törökkö-

szinü kék ruhába voltak öltözve, derekuk köré széles nemzetiszinü szalag volt kecsesen ráütve.

Szemembe tünt közülök a legfiatalabbik, zsenge, baba természetével. Gyermekes alakja oly rokonszenvesnek tetszett. Finom arcvonásai szomorú kifejezése szenvedés jeleit árnl-ták el. A mint ott szegényke fejét hegedűje fölé hajtva, vékony ujjacskáival a hurokon végigsiklott s felemelt vonóval azokon átfutott, a kicsalt hangok anyi panaszos sóhajnak tetszetek s futamjai mintha jajkiáltások lettek volna.

Tizenegy órakor még a faszorok üdítő levegője alatt játszott. A villamos lángok fehér világa a ták lombjait nappali fényvel árasztotta el, míg a közeli Szajna závaros habjának visszfénye a lámpákat aranyosra festette. Elérzékenyülve nézte a leányka a folyót.

Eszébe juthatott neki az övé, az ablaka alatt hömpölygő szép Duna, a mint este a rakparti gázlángok és hazája egének csillagai, a folyó vizében gyönyörű színjátékkal viszsztatukrózódtak. Földre szegzett tekintettel játszott ott a terrasszon s közbe-közbe egy-egy köhögési roham rázkódtatta meg hegedűjét.

Lakásához érve kilelte a hideg. Másnap nem birt felkelni s egész napon át egyedül maradt a tágas szobában; egyedül a kalitjában szomorkodó fecskével, ki szinte társ nélkül, távol a házatól epekedett. A madárka nyugtalanul röpködött ide s tova, a szegény leányka pedig szomorúan sirdogált.

Budai emlékei jutottak eszébe. Mintha

tolyton feje körül nyüzsgő méhraj zümmögését hallotta volna. És Sándor? Sándor?

Két-három nap mulván láza oly nagymérvű lett, hogy teljesen ágyához kötötte.

Társnői dőlben távoztak s éjjel tértek haza. Inni adtak a betegnek s enni a madárnak. Eljött az orvos is egyszer; a házmeztérné meg esténkiut néha könyörületből feljött, ha éppen ráért.

Elmult egy hét. Irén rosszabbul érezte magát, vagy lehet, hogy csak képzelte és elhagyottságában, gyengeségében azt hitte, hogy meg fog halni.

Erőt vett rajta a láz; kimászott valahogyan ágyából. Hegedűtartójáig vonszolta magát, levette annak födelét és ujjával az egyik hirt elpattantotta. Annak rövidebbik részére kötötte jeggyűrűjét. Aztán kinyitotta a kalit ajtaját s mindkét kezével belsejébe nyulva, kihuzta a fecskét, a mely hosszú fogság és buslakodástól egészen lesóványodott. Vigyázva, lazán kötötte oda a szegény pára nyaka köré a hurzsineget, amelyen az aranygyűrű csüngött.

— Te hozzá fogsz röpülni s viszontlátod majd őt, — dadogta zokogva — s én, ah én meg fogok halni.

Lám én is kis magyar fecske vagyok, mint te, csakhogly már nem fogok többé hazánkba visszatérni.

Es ő, ő bizonyára el fogja majd találni, hogy életem fonala megszakadt, mint ez a darabka hur itten, a melyet szerelmemmel s gyűrűcskémmel együtt neki visszaküldök.

Kinyitotta az ablakot, s csókjaival árasztotta el a madárkát, a melyet aztán eleresz-

Fényes Dezső a levéltárt kéri jobban átkutatni, mert tudomása szerint ott vannak emlékiratok.

Salacz polgármester az értékes tárgyakat nem adná át, mert a muzeum helyisége nem nyújt kellő biztosítékot arra nézve, hogy az odaadott tárgyak tűz és egyéb baj ellen meg vannak védve.

Varjassy József a polgármester érveit tartatlanoknak mondja. A muzeum színházi helyisége ideiglenes. Ha eddig ezt nem tartotta a polgármester tűzveszélyesnek, miért tartja most annak. Azokat a tárgyakat nagyobb haj úgy sem érhetné, mint a városháza padlásán, ahol a por majd megette őket.

Institúciónál Kálmán Fényes Dezsőnek megjegyzi, hogy a levéltárban, melynek ő a főnöke, nincs semmi érdemes szabadságharczi irat. Fábian László főispán szavazás alá bocsátja a kérdést.

A tanács javaslata fogadtatott el nagy többséggel s így az ereklyék kivétel nélkül átadnak a Kölcsey-egyesület muzeumbizottságának.

A pernyávi kisedővő.

Tudvalevő, hogy a Pernyávi külvárosban felállítandó városi óvoda részére a tanács a Demeter- és Kasza-utcza sarkán vett helyiséget.

Ezt a vételt a közgyűlés névszerinti szavazással döntötte el.

A záróra.

Az aradi vendéglősök és kávéosok kérényt adtak be a zárószabályrendelet felfüggesztése és módosítása iránt.

A tanács a kérényt nem pártolja s a kérényt elutasítani javasolja, miután azon indoklás sem áll, hogy a kisebb korcsmák megélhetése fenyegetve volna. Ezt megczáfolja azon körülmény, hogy amióta az osztályozás történt, 8 újabb kis korcsmával szaporodott a korcsma-ipar.

Müller Károly a kérényt mellett szólal fel és az igazság, a méltányosságra való tekintettel kér annak helyet adni.

Barabás Béla dr. különösnek tartja a tanács merevségét ezzel a sokszor felvetődött kérdéssel szemben. Mert nem is arról van szó, hogy egyáltalán adják meg a záróra felmentését, csupán három hónap próbaidőre, hogy lássa a tanács, miképp ezáltal nincs a közbiztonság vagy éjjeli nyugalom háborgatva. Elfogadásra ajánlja a kérényt.

Sarlot főkapitány az osztályozás fentartása mellett érvel. Őt ennek szükségére a gyakorlat, a beérkezett tömegtelen panasz és kihágás tanította. A tanács javaslatát kéri elfogadni.

Varjassy József szeretné a kérdést már egyszer megoldottnak látni. A kérényt mellett foglal állást.

tett. Egyet csicsergot szegény, aztán nyilbesen repült föl az ég felé.

Hirtelen megállott és mintha tájékozni akarná magát, vagy tán megrészegülve szabadsága fölötti örömeiben, cik-cak vonalban előre és hátra röpködött hosszú szárnyaival; mintha az ablak párkánya felé nézett volna vissza, a melynél a fiatal lányka, még mindig utána nézve, elmerengve állt. Egyszerre a nap irányát látszott a fecske követni. Aztán egészen magasra fölrepült, míg végre, — kilőtt nyil gyorsaságával az azurkék ég alatt, mind jobban a lát-határ felé nyomult; folyton kisebbedő fekete pontnak látszott már csak, mely egészen elhomályosult, eltűnt.

Két nehéz könyecsepp folyt végig Irén halovány arcán s ő még mindig ott állt szemével a láthatár végtelen messzeségébe bámulva a merre a fecske eltűnt. Este a házmesterné vissza vitte ágyába. Midőn társnői haza érkeztek lázában félrebeszélte.

— Elment . . . elröpült — kiáltozta önkívületen s elvitte Sándornak a szívem. Nincs többé szívem, nincs többé szerelmem! . . . Nincs szívem, nincs! . . .

A megijedt vigasztalan leányok észreveték, hogy a hegedűtartó nyitva van s hogy a hur lepattant róla; a kalit üresen állott s a fecske elröpült. Szegény! Szegény!

Sándor és Irén soha sem látták egymást viszont.

Steiner Jakab és Schoör Albert szintén a kérényt mellett szólal fel.

Fábian László főispán berekeszti a vitát s a kérdést szavazás alá bocsátja. Megjegyzi azonban, hogy itt szabályrendelet változtatásról van szó s azért azt jóváhagyás végett a miniszterhez kell felterjeszteni.

Szavazás után a kérénynek többséggel adott helyet a közgyűlés.

A gájiak kérelme.

A gáji gazdák kérényezték, hogy a gabonanyomtatást beltelükön végezhesék ideiglenesen, miután a közgyűlés engedélyező határozata, mely jóváhagyás végett van fenn a miniszteriumnál, még nem érkezett le.

Mülek Lajos dr. az engedélyezés mellett szólal fel.

Salacz Gyula polgármester, tekintettel a fennálló szabályredezetre, nem is tartja jogosultnak a közgyűlést ily határozathozatalra.

Varjassy József azt fejtegeti, hogy sürgős esetekben a szabályrendeletet meg lehet szegni, ha a szükség úgy kívánja. Sürgősnek kívánja kimondani a kérdést s engedélyezni a gájiak kérelmét.

Heeger Ernő dr. úgy tudja, hogy ha a kormány valami jóváhagyás miatt felterjesztett ügyre 30 napig nem válaszol, az magától jogerőssé válik. A kérényt értelmében hozandó határozat nem képez jogsérelmet s így a közgyűlés bátran és jogosan szavazhatja meg a gájiak kérényét.

Keresztes Gyula dr. szintén a kérényt mellett szólal fel.

Szavazásra kerül a sor, Mülek Lajos dr. indítványa egyhangulag elfogadtatott.

Fábian László főispán megjegyzi, hogy névszerinti szavazást tart szükségesnek.

Varjassy József nem tud arról, hogy az törvényben van.

Fábian László főispán kijelenti, hogy erre elnöki tisztsége ad jogot.

Mülek Lajos kéri megtekinteni a törvényt. Ő bármely formában mer szavazni s nem azért szólal fel, de tudja, hogy a törvény ily joggal nem ruházta fel az elnököt.

Salacz Gyula polgármester megjegyzi, hogy itt esetleg felelősség elvállalásáról van szó. A tanács, mely a kérénynek ellene van, ezt elhárítani igyekszik s ez természetes.

Barabás Béla dr.: Tessék jegyzőkönyvbe venni, hogy nem szavazták meg a kérényt.

Heeger Ernő tiltakozik ama felfogás ellen, mintha a törvényhatósági bizottsági tag, mint ilyen személyes felelősséget volna kénytelen vállalni. A névszerinti szavazást kívánni az elnöknek nincs joga.

Fábian László főispán lemond a névszerinti szavazásról, azonban kéri, hogy álljanak fel azok, akik megadják az engedélyt a gájiaknak.

Az engedélyezés megadatott.

Az igazságügyi palota.

Parecz István tanácsos előadja a törvénykezési palota ügyeinek jelen állását, mely lapunkban teljes részletességgel ismertette volt. Miután a miniszter és város között a felvetett két területre nézve egység létre nem jöhetett, a tanács ajánlja, hogy mondja ki, a közgyűlés, miképp átadja azon területet, hol most a mesterséges korcsolyapálya áll. E területből 6000 méternyi is felajánl a város.

Barabás Béla dr. egy kérdést kíván felvetni. Beszél az igazságügyminiszterrel s ő az jelentette ki, hogy bármely más terület ellen nincs kifogása, csupán a város által felajánlott telket nem fogadhatja el. A beszélgetés további folyamán kitűnt, hogy az igazságügyi palota felépülésével nem rendeztetik egyuttal a börtönkérdés is. Azt kérde tehát, tudja-e ezt a közgyűlés. Ha nem, indítványozza hogy a kerületi börtönök egyikének Aradra való helyezése iránt tétessenek meg a kellő lépések a törvényhatóság részéről.

Mülek Lajos dr. kapcsolatosnak tartja a két ügyet s éppen azért legjobbnak tartaná, ha a főispán és polgármester az igazságügyi palota iránt hozott határozat érvényesítése végett személyes érintkezésbe tenné magát az igazságügyi kormánylyal s ugyanez al-

kalommal tegyen lépéseket a börtön-ügyben is.

Fábian László főispán eképen mondja ki a határozatot.

Apróbb ügyek.

Az ipariskolai alap és Neuman testvérek iparalapja. 1891. évi számadását a miniszter jóváhagyta.

Brassó vármegye közönségének a képviselőházhoz az árvák utadójának mérséklése tárgyában intézett feliratát a közgyűlés tudomásul vette.

Az aradi ipartestületbe kebelezett iparosok és segédszemélyzetük munkarendje iránt alkotott szabályrendelet tudomásul vétetett.

*

Előre haladván az idő, elnöklő főispán kévéssel 7 óra előtt az ülést berekeszti s folytatását másnap délutáni 4 órára tüzi ki.

Külföld.

Megbűntetett román izgató.

Egyjassy-i bírósági hivatalnokot, kitévékeny részt vett a legutóbbi magyarellenes izgatásokban, az igazságügyminiszter rendeltére szolgálatából elbocsátották.

A választások Angliában.

Mid-Oxfordban a Gladstone-párti jelölt győzött a választási győzelem által az eddigi konzervatív többség megdőntöttnek látszik. Azonban a szabadelvű pártvezérek nyíltan kifejezik Gladstonenak a munkások felől tett megjegyzéseivel való elégedetlenségüket s ennek tulajdonítják, hogy a választás eredménye a győzelem daczára a várakozások mögött maradt. A szabadelvűek maguk kijelentik, hogy az angol radikálisok nagy többsége immár megelégedte, hogy az ir home rulet tekintse programja vezérpontjának; azt mondják, hogy Gladstone első feladata az új parlamentben az lesz, hogy új registration-billt vigyen keresztül, melyben a legtöbb szabadelvű támogatni fogja; ha a felsőház ezt a billt elvetné, úgy oszlassa fel a parlamentet és forduljon az országhoz; csak akkor lesz többsége óriási és csak akkor éleszsze föl újra az ir kérdést. (N. Fr. Pr.)

Julius 12-én elenyészett a miniszteri többség; Gladstonenak már hat szavazattal többje van, mint Salisbury-nak.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 753.3 mm., délután 3 órakor 753.1 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 21.5, délután 2 órakor C° + 29.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 3. délután 2 órakor D. 3. Felhőzet: reggel derült, délután borult, csepeg. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

A fekete rém.

— Ujabb hírek a koleráról. —

— július 13.

Párisból jelentik: Itt már javában grasszál a kolera és folyton terjed. Páris környékén is több helyiségbe hatolt be, így Montmoreney, Saint-Maur, Noissy-le-Sec, Saint-Quen és Argenteuil községben voltak már halálesetek, Aubervilliersben 24 óra alatt nyolcz haláleset történt, Asnièresben is meghalt egy ember kolerában. Saint Denisben és Levalloisban a betegségek esetei halál nélkül multakel. Párisban tegnap óta nyolczan betegedtek meg, de ezek közül egy sem halt meg.

Mexikóból jelentik: Veracruzban pusztít a kolera és naponként számos áldozatot követel.

Pétervárról érkezett tudósítások szerint a kolerajárvány Saratov és Samara kormányzóságokban egyre nagyobb mérvet ölt. Voronesben szintén több kolera beteg halt meg. Kazan egyetem városában is fenyegető módon lépett föl a járvány, azért az egyetemi hallgatóknak megtiltották a városból való eltávozását. A vasuti forgalomra nézve a kormány elrendelte, hogy egyik vasutvonal kocsijait a másik vonalra vinni nem szabad. E szerint az utasok kénytelenek átszállani, de a vonat elindulása előtt jelentkezniük kell a vonatot kísérő or-

vosok előtt, kik megvizsgálják minden egyes utas egészségi állapotát. A gyanus hajók feltartóztatására egy flottilla páncélos hajó küldetett ki.

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben		Vidéken	
házhoz hordva:		szétküldve:	
Egész évre	12 frt — kr.	Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	6 frt — kr.	Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt — kr.	Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.	Egy óra	1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr. vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyiszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

A kispap-menyasszony.

— Simli Mariska regénye. —

A legtisztelendőbb reverenda nevű szoknyának tagadhatatlanul legcsinosabb viselője, Simli Mariska, nem lesz diák az oxfordi egyetemen, hanem visszavonul a magánéletbe és férjhez megy. Így jelenti be nekünk a szenzációs hírt egy bukaresti nem fél, hanem csak fertályhivatalos könyvmatos újság.

Ha nem róla volna szó, hanem más leányról, akkor csak egy hymenhiert kovácsolnánk belőle s hálás érzelmeket táplálnánk a völégény iránt, a ki ugorka-szezon derekán elég áldozatkész volt egy hymenhiert elkövetni. de mert ő róla szól az ének, hát bővebben is foglalkozunk vele.

Csupa rejtély volt előttünk, aradiak előtt, az a tudományoszonyas leány s volt közöttünk akárhány arany ifju, a ki a rejtélyt szerette volna megfejteni, de arra senki sem gondolt, hogy a kisasszony is, mint minden más földi leány, voltaképen nem is tudományban és reverendában, hanem csak szerelemben és völégényben utazik és titokban Kant rendszerétől eltekintve s letéve a filozófia alapelveiről azt a nótát fujja, hogy:

„Azért erdő, hogy zöldeljen.
Azért leány, hogy szeressen.“

Hazánkban befejezte körútját s az ösztöndíjalap fejlesztése céljából Bukarestbe zónázott, a hol spiont sejtettek a reverendában lappangani s a kisasszonyt egész hivatalos komolysággal ott marasztalták a „bukaresti rendőrség“hez czimzett nagyvendéglőben.

A bukarestiek el voltak ragadtatva a „remek fogás“-sal, melyhez hasonlót keveset fagygyuzott még meg policzaj vagy álomrondér, a mikor ki-sült, hogy kém helyett bizony eszmiadiát fogtak, mert a „papkisasszony“ rendületlen híve az európai békének és éppen nem kíváncsi Románia hadi készütségére.

Felmondták neki nyomban a vendégszeretetet, mely után — mint hozzánk intézett levelében írja — „ébre, alva, mindig eped“ s legközelebb ismét igénybe fogja venni.

Folytatta az ösztöndíjalap gyarapítását egyre tovább, míg végre talált egy embert, a ki „mind-azt a meleget, ami keleten van“ (mi is adunk hozzá, itt is lévén fölös mennyiségben) mind reá árasztotta s „kelet minden mézét“ ajkaira tolt.

Igy lett egy tudományos hölgyből szerelmes hölgy, magyar lányból román-menyasszony s egy ösztöndíjalapból — női hozomány. (G.)

H I R E K.

Július 14. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Bonavent. — Protestáns naptár: Bonavent. — Görög-keleti naptár (július 2.): Boldogasszony mez. — A nap két 4 óra 18 perczkor, nyugszik 7 óra 52 perczkor.

Külföldi-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 1—2-ig. Helyiség: polgári iskola. 63-aszt.

Térzene minden vasárnap délelőtt 11—12-ig a várbeli díszterem, pénteken délután 6—8-ig Zemplényi előtt és városligetben, hetenként felváltva.

Július 17. A magyarvárosi polgári jótékony asztaltársaság júliusa a családi erdőben.

Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása.

— A hivatalos lapból. A király M l i n a r i c Peregrin járási főnököt és a belvármegyei hatóság vezetőjét, valamint M a l l i n Ivot, a horvát-szlavon országos kormány titkárát ugyan ezen országos kormánytól osztálytanácsosokká nevezte ki, és waltersthalit W a l t e r Rikárdnak,

a nevezett kormány titkáranak, az osztálytanácsosi címet és jellegét díjmentesen adományozta.

— Kétnapos közgyűlés. Arad város törvényhatósági bizottsága tegnap ülést tartott, melyen a sorrend nem volt egészen letárgyalható. A közgyűlést ma délután 4 órakor szintén folytatják.

— Nagylelkű adomány az aradi ereklje-múzeumnak. Kisteleki L é v a y Henrik az aradi szabadságharczi muzeum részére 1000 frtot adományozott. A nagylelkű hazafias adományt, mely minden aradi polgár keblét öröm s lelkesedéssel tölti el, tegnap este sürgönyileg ajánlotta fel a hazafias védnök a muzeum-bizottságnak, midőn utóbbi szintén távirati uton értesítette őt Arad törvényhatósági bizottságának pártoló határozatairól a muzeum ügyét illetőleg.

— Egyházmegyei gyűlés. A n.-szalontai ev. ref. egyházkerület augusztus hó 9-én tartja nyári nagy közgyűlését N.-Szalontán. Az aradi egyházközséget ez alkalommal F á b i a n László főispán és C s é c s i Imre segédlelkész fogják képviselni.

— Az egységes zónaidőnek a közigazgatás minden ágában leendő életbeléptetése tárgyában Sz a p á r y Gyula gróf, mint belügyminiszter, a következő körrendeletet intézte tegnap A r a d m e g y e és A r a d v á r o s törvényhatóságaihoz.

Tekintettel arra, hogy a köz-, mint a magánéletre kiszámíthatlan horderővel és megbecsülhetetlen előnnyel jár az időszámítás egységes volta; s tekintettel arra, hogy a közép-európai egységes időszámítás az ország összes köztorgalmi intézeteinél, a vasuti, posta- és távirda szolgáltatásban, nemkülönben az állami hatóságok nagy részénél és Budapest fő- és székvárosban már kötelezőleg életbe is volt léptetve: előáll annak szükségése, hogy az egységes időszámítás a közigazgatás minden ágában is érvényre emeltessek.

E célból a hivatalos eljárásban az időszámításnak az egész országban egyenlősítése érdekében ezennel felhívom a vármegye közönségét, hogy haladéktalanul tegye meg az intézkedéseket a végből, hogy a területén működő összes vármegyei és községi hatóságok, valamint az ezeknek alárendelt valamennyi hivatal és intézet tolyó évi július hó 31-éről augusztus hó 1-ére virradólag a közép-európai egységes időszámításra térjenek át.

Együttal saját mihez tartása és köztudomásra hozatal végett értesítem a vármegye közönségét, hogy a végből, miszerint az egységes közép-európai időről minden hivatal naponként pontos és megbízható tájékoztatást szerezhessen, a kereskedelemügyi miniszter ur intézkedett, hogy a hazai összes vasuti állomások, valamint a posta- és távirdahivatalok naponként a közép-európai idő szerinti déli 12 órakor a budapesti meteorológiai intézettől a m.kir. vasuti és hajózási főfelügyelőség útján pontos jelzést kapjanak. Egyébiránt az időnek a vasuti, illetőleg a posta- és távirda-állomásokon kívül külön berendezések (jelzővezetékek) által leendő közvetítéséről, a kereskedelemügyi miniszter ur engedélyének előzetes kieszaközlése mellett, az érdekeltek az engedély megadása alkalmával meghatározott módon és saját költségükön gondoskodhatnak.

— Adomány a szabadságharczi muzeumnak. Ny á r y Béla a kapitány érdekes erekljékkal gazdagította az Aradon tervezett szabadságharczi muzeumot. Oda ajándékozta Guyon tábornok, T ö r ö k Gábor kormánybiztos és C s e r n o v i c s Péter temesi gróf arczképeit, melyek mindenikén az illetők sajátkezű aláírása olvasható.

— A tegnap délutáni hirtelen vihar, habár pár perczig tartott, mégis érzékeny károkat okozott Aradon. A kincstári M a r o s h i d oldaloszlopzatának fedélzetéről halmaz deszkát letépett s dobott be a hid járójára. A vár szép tái a pusztulás képét mutatják. Több helyen vas-tag törzseket és ágakat letört a vihar. A város területén, de kivált külhatárban, számos fát megrongált.

— Arad, Nagyvárad és Debreczen sokat disputáltak a postaigazgatóságért s most — egyszerre lanyhulni kezdenek a kedélyek. Sőt, mint nekünk írják, a postaigazgatóság elhelyezését Nagyváradon, bár sajnálnak, nem veszik már oly nagy dolognak, amelyért érdemes volna még egy oly nagy licitációba belemenni, mint a kir. táblák szétosztásakor. Látnak, hogy az akkor remélt óriási haszon és előny is elmaradt. A városi tanács azt határozta, hogy kész a postaigazgatóság helyének bérletéhez 50 százalékkal hozzájárulni, a mi 950 forint évenként, de csak úgy, ha a miniszter biztosítja a várost, hogy ő év alatt felépíti az igazgatóságnak szükséges házat az állam s így nem lesz a város kitéve ő év múlva, hogy ismét vagy elviszik az igazgatóságot, vagy újabb áldozatot kell hozni. Az építkezéshez is 50 százalékkal járul a város. Soknak az a véleménye, hogy ha így nem sikerül a kérdést megoldani, csak vigye el a kormány az igazgatóságot Debreczenbe, Aradra, vagy a hova akarja.

— Csendőrös Gyorokon. Említettük volt, hogy Gyorok községben csendőrösöt fognak szervezni. Mint hiteles forrásból értesülünk, az új csendőrös, mely egy örsvezetőből és négy csendőrből fog állani, s z e p t e m b e r hó 15-jével kezdi meg működését.

— Ev. ref. tanácsbíró-választás. A nagy-szalontai ev. ref. egyházkerület most választ egyházi tanácsbíró. A választáshoz a szalontai kerülethez tartozó 42 egyházközség, köztük az aradi is, hozzájárul szavazatával. Az aradi ev. ref. egyházközség a napokban tartott e tárgyban ülést, K ö c s a Károly pánkotai lelkesre adva szavazatát.

— Kaczerkodás az égből. Két nap óta úgy játszanak a felhők a hőség miatt csaknem megfullasztott aradi publikummal, mint a hogy „macska szokott az egérrel“. Valóságos kaczerkodást visznek végbe az idres-bodros mennyei szuffiták. Beborult feketére, az eső, nyári zivatár csiklandozó szele seprí végig az aszfaltot s mielőtt esnek: az nap keresztültör a felhőkön s gunyosan nevet le a magízszott emberiségre, mintha csak ennek gyötrelmein akarna mulatni. Tegnap délben végre esett — egy másodperczig. Eppen elég volt arra, hogy a közönség hála Isten-t mondjon s rögtön rá újból kezdje az izzadás és porban való fuldoklás magas tökélyre vitt művészetét. Este fél hat tájban változott csak meg a helyzet. Sűrű porfelleglet kavart a hirtelen támadt szél, ismét beborult feketére és dörgések közt, heves zuhogással esett a régvárt, termékenyítő, embert-mezőt felüdítő eső vagy — t i z p e r c z i g. Ilyen kis mérge volt a nagynak ígérkezett zivatarnak.

— A tüzerseg lögyakorlatai a Lippától délnyugati irányban fekvő lotéren f. évi július hó 25-ig tartatnak meg. A lövés naponta reggeli 6 órától déli 12 óráig tart.

— A 13-asok. Érdekes instanczia fekszik a főkapitányi asztalon. Két aradi bérkocsis sirja el benne kebelbeli panaszát, a miért véletlenül az egyik fiakkerjének s a másik konfortábljának 13-as száma van. Elmondják, hogy nincs nagyobb szerencsétlenség egy bérkocsisra mint az, ha 13-as számot visel a kocsija. Keresztelőre nem viszik, mert meg fog halni a csecsemő, lakodalmon nem kell, mert boldogtalan lesz a házasság, sőt még temetésen sem tűrik meg, mert a ki használja, o k v e t l e n ü l az elköltözött sorsában részesül. Ilyen indoklás mellett kérnek más számot a kocsijukra. Ha más számot kapnak, az a kérdés, akad-e pályázó a 13-as számra; s ha nem, kinagyják-e a számsorból úgy, hogy 12 után mindjárt 14 következzenek.

— Az aradi reformátusok új orgonája. Az aradi ev. ref. egyházban megkezdték, már az új orgona felállítását. A munkalatok teljes erővel folynak úgy hogy egy hó leforgása alatt a D a n g l aradi czég által készített pompás orgona már teljesen fel lesz állítva.

— A gabona mérése. Tekintettel arra, hogy az új gabona most kerül eladásra, a fantczában lévő mérlegházat is megnyitják csütörtökön, pénteken és vasárnap, reggeli 11,5 órától kezdve. A mérlegelés gyorsítása végett ezental napszámokat használ a város a

zsákok emelgetésére. E munkások díjazása végett a mérlegdíjakat felemelik fél krajczárral.

— **A retek-utcái véres verekezésben** tegnap fejezte be a vizsgálatot Nyury Béla kihágási bíró. A késelő tánczrendező, ki Kovács Lajost és Szilágyi Pétert súlyosan megsebezte, Pente Péter kocsis személyében derítette ki a rendőrség. Érdekes Pente védekezése, ki azzal állt elő, hogy ő sem Szilágyit, sem Kovácsot nem ismeri, azok nem is bántották őt, s ő csak jókedvében szurkálta össze őket. Az ügyet áttették a vizsgálóbírószághoz.

— **Katonai hír.** A 3. huszárezred parancsnoksága, mely jelenleg Fehérttemplomban állomásozik, folyó hó 15-től kezdve Temesvározt fog állomásozni.

— **A bokszezi rablás.** Annak idején említettük, hogy Zapota Mihály Bokszezen 310 frtot rabolt el Jerkán Tódortól, aztán az erdők sűrűjébe menekült. Azóta rendszeren fosztogatta a lakosságot s a csendőrség, minden igyekezete kárba vesztette a zsivány elfogására. Mint levelezünk újabb írja, ugylátszik a vadonban tanyázó zsiványon bizonyos lelkiismeretfurdalás vehetett erőt, mert a napokban Jerkán Tódor 200 frtot talált udvarában, melyet minden valószínűség szerint Zapota Mihály dobott be. A rabolt pénzből 60 frtot Zapota János Aradon szolgáló hetesnél, ki testvérbátya a bujdosó btyárnak, találtak takarékpénztári könyv alakjában s így még 50 frt hiányzik. Zapota Mihály még mindig nem került kézre, de remélhetőleg rövid idő múlva a csendőrség vendége lesz.

— **Katonazene.** Vasárnap, e hó 17-én a 33-ik gyalogezred zenekara Hulka Ede karmester személyes vezetésével hangversenyt rendezt. Schor Béla „Vademberhez” című díszes névarkert helyiségében. Az est műsora kiválóan élvezetesnek ígérkezik. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj 20 kr.

— **Magyarok és románok.** Az aradi román tüntetések fölbátorították a lugosi románokat is, a kik — mint írják — a bécsi deputáció óta roppant vakmerőek. Tegnapelőtt este a lugosi kereskedők egylete táncmulatságot rendezett, a melyen néhány román diák is megjelent. A csárdást, szokás szerint megakarták a magyarok ujrátatni, de a románok „elég volt” kiáltásokkal demonstráltak. Az „ardaleánát” azután háromszor megujrázták a románok, sőt még többször is húzatni akarták, de ez ellen a magyarok tiltakoztak. A románok nem akarták tágitani s mikor már nagy volt az izgatottság, néhány magyar ifju kijelentette, hogy a muzikusoknak csak a rendezők parancsolhatnak. E határozott föllépésnek azután megvolt az a hatása, hogy a megseppent románok nem zavarták többé a mulatságot. Az eset Lugoson nagy visszataszítást keltett.

— **Visszaszított fuvardíj.** Tegnap több bérkocsitulajdonostól a következő sorokat vettük: Arad város egy- és kétlovas bérkocsi tulajdonosok között történt újabb megegyezés folytán tudatják a nagyérdemű közönséggel, miszerint a legutóbbi napokban megjelent azon közlemény, mely szerint a két lovas bérkocsi 60 kr fuvardíj mellett szállít a vaspályához vagy onnan vissza, a mai naptól kezdve hatályon kívül helyezik és így mártól kezdve az előbbi hatóságilag engedélyezett fuvardíjat fogják alkalmazni.

— **A virtus.** Leszinszky Kelemen sok tele kupiczát öntött már fel a garatra, a mikor azok megtoldandó beállított Baumann Benedek főúti üzletébe. Baumann látva, hogy berugott emberrel van dolga, megtagadta a rendelés kiszolgáltatását, a mi annyira feltűzölte az ipseben amugy is forrongó virtust, hogy egy felkapott üveget akart a kereskedő fejéhez vágni. A fejben nem tett kárt, mindössze néhány üveget vert össze, de bizony ezért is meghívták a torony alá — lehűteni.

— **Uj Aradon** a difteritisz még mindig szerdi áldozatait. A járványos betegség uralkodása alatt 114 gyermek betegedett meg. Ezek közül 57 elhalt, 12 gyermek pedig orvosi gyógykezelés alatt áll.

— **A miniszter az aprómarháké:** A kisebb élő állatokkal való bánásmód szabályozás iránt a földművelési miniszter rendeletet bocsátott ki s ezt Arad város törvényhatóságának is megküldötte. Az ország területének legnagyobb részén a forgalomba hozott kisebb élő állatokkal való bánásmód nemcsak a humanitárius értelemben vett állatvédelem, hanem az állattenyésztés és a közéletelés szempontjából is sok kifogás alá esik, ugyanezért a miniszter ennek az ügynek rendeleti uton való szabályozását tartotta szükségesnek. A rendelet szerint több borjút, juhot, bárányt, kecskét, malaczt és a kisebb szárnyasállatok közül négy párnál többet összekötött lábakkal akár köz-, akár maganfogyasztás céljából szállítani tilos. Libák, pulykák s nagyobb szárnyas állatok összekötött lábakkal egyáltalában nem szállíthatók s azok házalás esetén csakis hónalj alatt vihetők. Halakat keresztül fűzve szállítani vagy tartani tilos. Ezek és ehhez hasonló intézkedések foglalják a most kiadott rendeletbe.

— **Paraszt-váltóhamisító.** Rekesan Zamailla és Rusu János fibisi parasztgazdák egy szép napon egész csomó váltóóvást kaptak a kir. közjegyzőtől. Rögtön jelentést tettek a bírósághoz, hogy a váltók hamisak. Az ennek folytán megejtett vizsgálat alkalmával kitűnt, hogy a váltókat Rekesan István feregnyházi földműves hamisította, a ki már be is ismerte tettét. A csendőrség elfogta és átadta őt a bíróságnak.

— **Pályázatok.** Tolnavármegyében utmesteri áll. 6 h. a. — A pozsonyi orsz. kórháznál főápolói áll. júl. 25-ig. — A debreczeni táblánál több joggyakornoki áll. 15 n. a.

Hymen.

Singer Gyula, budapesti fakereskedő, jegyet váltott Aradon özv. Klejn Lujza urnő bájos és szeretetreméltó leányával, Jozeffin kisasszonnyal.

Mulatságok.

— Aradon és környékén. —

— **A kurticsi tanuló ifjuság** folyó hó 31-én a kurticsi szegény tanulók felségélyezésére a „Világ”-féle kerthelyiségben Nagy Józsi aradi zenekarának közreműködésével nyári táncmulatságot rendez. Rendezőség: Ispravnicu Szevér elnök, Mironu Justintitkár, Ursu Ignác pénztárnok, Mladinu Miklós, Mironu Corialan, Bulboea János, Fülöp Lajos, Huss Lipót. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj személyenkint 1 frt, családjegy 2 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Színház.

Társulatunkról.

Az aradi színház kedden mutatta be a nagyváradi színház Sztojanovits új operettjét, a „Kis molnárné”-t. Az előadás kitünően sikerült; az operett zenéjénél s ügyes szövegénél fogva kedvező hatást keltett. A váradi lapok leginkább Somlóné (fejedelem) dicsérik, kinek a „palotás” tánczot meg kellett ismételnie, aztán Margó Zelmát, Posfay Ellát, Szikla It, Kozmát és Nyílasit.

Tegnap az „Agglegények” ment, melyet még a váradiak nem ismernek.

Somlóné legközelebb tartja jutalomjátékát, valószínűleg a „Kis molnárné”-ban.

Legközelebb Komáromy Mariska és Náda y fognak a társulatnál vendégszerepelni.

Utolsó posta.

— július 13.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső báró.

Jegyzők: Josipovich Géza, Schóber Ernő, Lits Gyula.

A kormány részéről jelen vannak: Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, Wekerle Sándor.

Felolvasták és hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Schóber Ernő jelenti, hogy Ugrom Gábor és Apponyi Albert a román memorandum, Bartók Lajos a bécsi demokrata-egylet és Kemény Pál a borzavári rom. kath. templom felépítése tárgyában jelentettek be interpellációkat.

Az interpellációk az ülés végére maradnak.

A valuta

folytatólagos tárgyalása során felszólt

Beöthy Akos, nem lévén szakértő sozáig aggódott, hogy vajjon felszólaljon-e ebben a kérdésben. Am tekintettel a kérdés szerfölötti fontosságára, mégis beszél. Véleménye, hogy ez a reform bizonyos tekintetben időelőtti és pedig első sorban az ezüst-kérdés miatt. Rendezzük a valutát és nem tudjuk, hogy mit tevék leszünk a meglévő ezüsttel. Németország demonetizálta az ezüstöt, kezdett rajta tuladni és mi lett a vége? Az, hogy a németek rettenetes veszteség után kénytelenek voltak az eladással fölhagyni. Nekünk a nyakunkba szakadnak az egyesületi tallérok is ráadásul. Kifogása, hogy a reform úgy, amint előttünk áll, valóban ugrás a sötétben, befejezetlen munka, amely paragrafusokba szoritott felhatalmazás. Különösen kifogásolja, hogy a készfizetések határideje nincs megállapítva. Amivel a miniszter ezt indokolja, azt nem fogadhatja el. Garanciákat a skrupulusokra a miniszter az ellenőrző bizottsággal akar nyújtani, de nem szabad feledni, hogy a bizottság tulsulya kormányparti. Legnagyobb kifogásainak egyike, hogy állami pénzügyeink nincsenek eléggé konszolidálva. Be kellett volna várnunk néhány éven át az egyensúly, illetőleg a fölösleg ismétlődését.

A relációt helyteleníti, mert az átlagár elítélendő. Az átmenet napiár szerint lett volna megállapítandó a készfizetések napján mutatkozó kurzus szerint.

A valutarendezés lényege abba az elvbe foglalható össze, hogy restitució jogilag és közgazdaságilag. Ennek a feltételnek a mi javaslatunk meg nem felel. Nem is fogadjuk el ezt a javaslatot, nem mintha különbözödni akarna, mert ez nem tulajdonsága, de mert komoly aggodalmak vannak. Örvendeni fog, ő fog a legjobban örvendeni, ha aggodalmait megczáfolják. Sajnálja, hogy a pénzügyminiszter e pillanatban nincs jelen, mert szembe szeretné mondani, de elmondja így is a mondanóját. Nem feltűnési viselkedésből szólott ellene, csak mert aggodalmak vannak. Különbben kijelenti, hogy ő Wekerle rendkívüli szorgalmának, nemes buzgóságának, ambíciójának és nagy koncepczióinak legőszintébb elismerője és éppen ezekért ő magának feltétlen tisztelője és nagyrabecsülője. (Helyeslés.)

Láng Lajos államtitkár legelőbb is Beöthy Akos államtitkár fejtegetéseivel s kiváltképen a relációra vonatkozó nyilatkozataival kíván foglalkozni. Beöthy azt hiszi, hogy a reláció megállapításánál a kormány tisztán fiskális szempontok vezették s azért állapította meg oly alacsonyau a forint értékét. Beöthy téved. Mert a kormány épp úgy megállapíthatta volna a forint értéket 100 mint 84 krajczárban. Csakogy ha 100 krajczárban állapították volna meg, akkor 25%-al emelkedett volna az adó.

Mi volna például a gazdaemberre, ha 100 krajczárban állapították meg a forint. Husz perccenttel leszállana a buza ára.

Hivatkozott Beöthy a külföldi államokra. Csakogy ezek a bimetalizmusról tértek át a frankrendszerre. De nézzük azt a két országot, ahol ezüst valutáról tértek át aranyra: Németországot és Hollandiát. De azt ne feledjük, hogy ott 1871-ben a tallérnak nem volt diszáziója, hanem teljesen elfogadott értékűek voltak mindenfelé.

Ki lesz a Schwarcze Péter? Kérdezte Beöthy. Senki. A kormány a legméltányosabban igyekezett megoldani a relációt. A kormányt az a cél vezette, hogy a magyar gazda meg ne károsodjék s a kormány nem hagyta vezettni magát semmiféle szépséges theoria által.

A leghelyesebb közeputon haladt a kormány. Bizonyítja azt a tözsdén jegyzett árfolyam. A rendezéssel kapcsolatos papírok nem hogy vesztek értékükből, de emelkedtek.

Azt mondja Beöthy, hogy helytelen volt egy átlagos árfolyamot találni. Ez a nyi-

latkozata, kénytelen megmondani, hasonlít Molnár Jósias tegnapi fejtegetéséhez. (Derrülség.)

Beóthy hivatkozott arra, hogy az ország viszonyai nem konszolidáltak, s hogy mi nemcsak sántító valutára, hanem kettős sántító valutára: az arany- és papirrendszerre térünk át. Ezt az átmeneti intézkedést elítélni nem lehet. Ha az átmeneti intézkedést mellőztük volna, talán elvesztettük volna a legfőbb célt, a valuta-rendezést.

Szólt Beóthy az egyesületi tallérokrol s úgy tüntette fel a dolgot, mintha nem biztosított volna magunkat kellően. Az egyesületi tallérokat szerződés útján kötötték le s mihelyest Ausztria-Magyarország forgalmon kívül helyezi őket, elvesztik eredeti értéküket.

Rátér az államtitkár Gaál Jenő beszédjére, a ki oly kicsinyléssel beszélt az egységről, a melyet kicsinynek tart. A kis egység pedig nem a borralaló kérdése. A közforgalomban, a hol eladó és vevő állanak egymással szemben, ott nem bir jelentőséggel kicsi vagy nagy-e az egység? De másként áll a dolog a hol termelő és fogyasztó egyesül egy személyben. Itt a kis egységnek nagy szerepe jut. A kormány öntudatosan, a forgalom és a takarékoság érdekében cselekedett, a mikor a kis egységre tért át. (Helyeslés.)

Röviden ismételné kívánja, hogy a mikor nem tértek át arra a képzeleti paritásra, nem vezette a kormányt fiskális szempont, hanem a gazdaközönség érdeke. Ezzel megszerezük az ország hitelét, megszerezük a közgazdasági stabilitását s ezért elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Zajos helyeslés jobbról.)

Gyürky Abrahám gróf nézete szerint egy kellőleg meg nem becsülhető intézkedéssel állunk szemben. Előítélettel és sok mindennel kellett a pénzügyminiszternek küzdenie, övé az érdem, hogy legyőzte az akadályokat. Ama kívánsággal fejezi be beszédjét, vajha ez a javaslat mielőbb törvénynyé válnék. (Helyeslés jobbról.)

Asbóth János a valutarendezést nagyon komplikált dolognak tartja. Egyrészt a vele szoros kapcsolatban lévő kérdések, másrészt az Ausztria-való viszonyunk következtében. A minisztert nagy eli merés illeti, hogy zajtalanul szerezte be a szükséges aranyakat. Az elhangzott beszédek után fölöslegesnek tartja kifejtani a valuta-rendezés előnyeit, de egyet kiemel s ez az, hogy a rendezés hasznát elsősorban a gazdaközönség fogja élvezni.

Lényeges a kérdésben az, hogy legyen-e korlátlan fizetést eszközölő ezüst pénz? s ez alkalommal felhívja a ház figyelmét arra, hogy nincs a világon ország, mely tisztán arannyal teljesítendő fizetéseit. Ez a tiszta aranyvaluta csak ideál, mely után törekedni kell, de a melyet elérni teljesen nem lehet. Örömmel üdvözlö az elfogadja a törvényjavaslatot. (Zajos helyeslés.)

Azt mondani, hogy 67 óta a papir forint értéke nem csökkent, lehetetlen. Kérdezz meg Beóthy a családapákat, akiknek 67-ben kellett családot fentartaniok. Azok megadják a választ.

Budapest, július 13. (Saját tud. táv.) A képviselőház ülésének további folyamáról tudósítók a következőket sűrgönyzi:

Szmidovszky Valér és Rosenberg Gyula szintén a javaslatot pártolták.

Ezzel az általános vitát bezárták, holnap elmondják a zárbeszédet.

Következtek az interpellációk.

Kemény Pál a következő interpellációt intézte a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez:

Tudja-e, hogy a „vallásalap“ kegyuraságához tartozó Borzavár veszprémmegyei község r. kath. temploma már 4-ik éve megrogant közveszélyes állapota miatt hatóságilag bezáratott s az 1200 lélek körüli tisztán katolikus lakos az intézetet a községi iskola egyik tantermében kénytelen gyakorolni?

Hajlandó-e ez állapoton sűrgősen segíteni s az esetleges mulasztókkal szemben kellő szigorral eljárni?

Bartók Lajos a következő interpellációt intézte a belügyminiszterhez:

Van-e tudomása a belügyminiszter urnak, hogy folyó hó 10-ikén Dévényben a bécsi Jó-

zseftadi demokratikus egyesület tagjait magán jellegű mulatságuk megtartásában a dévényi főszolgabíró karhatalommal megakadályozta, csendőrséggel elkísértette s így egyéni szabadságuk az illendőség ellen legsérelmesebb jogtalanságot s korlátozást követte el;

ha a belügyminiszter urnak még nincs tudomása, szándékozik-e azt szerezni, s a vizsgálat eredményéhez képest a törvéyes megtorlással élni?

Ugron Gábor a következő kérdést intézi az igazságügyminiszterhez:

Tekintve, hogy az alkotmányt szabad államban a törvény és a bíróság tekintélye védelmezi meg leghatékonyabban;

tekintve, hogy a román választók czége alatt folyó évi január 20. és 22. napjain Nagy-Szebenben tartott értekezlet megbízásából egy küldöttség a király ő Felségéhez címzett olyan memorandumot hozott nyilvánosságra, több nyelven lenyomtatták és terjesztették a nép között hazánkban, mely megtámadja az alkotmányos államformát, Magyarország törvényes önállását, a magyar államot képező országok között fennálló államközösséget, az alkotmányos intézmények, főleg az országgyűlés törvényes joga ellen lázít;

tekintve, hogy az 1878. évi V. t.-cz. 173. §-a e memorandumban foglalt ezen tartalmát és annak nyilvános hirdetését büntetendő cselekménynek minősít;

tekintve, hogy ezen memorandum szerzői, terjesztői, szóval és nyomtatásban helyeslöi országosan ismeretesek.

Kérdem az igazságügyminiszter urtól:

Van-e tudomása a román memorandum tartalmáról, annak létrejöttéről, terjesztéséről?

Ha nincs, szándékozik-e tudomást szerezni?

Ha van tudomása, mivel indokolja, hogy a királyi ügyészek nem szereznek érvényt a törvénynek és védelmezni elmulasztják az alkotmányt és annak jogrendjét?

Ugron különösen hangsúlyozta, hogy az igazságügyi kormány respektáltassa a románokkal törvényeinket. Reméli, hogy a nemzetellenes aramat kellő elbánásban fog részesülni.

Apponyi a román memorandum ügyében bejelentett interpellációját holnapra halasztotta, mert bővebben akarja indokolni.

Táviratok.

Baleset.

Fiume, július 13. (Saját tud. táv.) A magyar-horvát hajózási társulat tulajdonát képező „Hungaria“ nevű gőzösén, Dalmáciaiába hajózása alkalmával, egy kazáncső szétrobbant; egy ember meghalt, hárman súlyosan megsebesültek.

Kolera.

Páris, július 13. (Saját tud. táv.) Aubervikiersben tegnap öt halálos kimenetelű koleraeset fordult elő. Tifliszből érkező hírek szerint folyó hó 7-én és 8-án Kaukázusban 207 ember halt meg kolerában.

Anglia választásai.

London, július 13. (Saját tud. táv.) Legutóbbi jelentés szerint megválasztottak 245 kormánypartit és 226 ellenzékit

Közigazdaság.

Aratási kilátások.

— Saját tudósításinktól. —

Nagy-Halmagyról írják nekünk, a szárazság és hőség következtében már a kutakból is kifogyott a víz; szerencsére a patakok még vízzel teltek, ez idő szerint nincs még nagy veszedelem. A gabnavetések aratása megkezdődött vidékünkön is; a buza középszerűen fizet, a rozs gyenge középszerűen. A zab rosszul áll, csak középen alul. A kukorica általában véve szenved a hőségtől, nem birja csövét kihányani. Burgonya meglehetősen szép. Sénya jóval kevesebb lett mit tavaly.

B-Csaba, július 12. A buza aratását a hónap elején megkezdtek kedvező száraz időjárás

mellett, s miután a rozsda a vetésekben sok kárt tett, a termés nem fog a korábbi várakozásnak megfelelő, sem mennyiség, sem minőség tekintetében. Katasztrális holdankint átlag legfejebb 4—5 métermázsányi várható; a szem nagy része szorult. A tavaszi árpa- és zabvetések most még oly jól állanak, hogy ha valami kár nem éri; meglehetősen jó eredményt fognak adni.

— Uj közvetlen személy- és podgyászdijszabás.

F.hó 15-én új közvetlen személy- és podgyász dijszabás lép életbe, melynek alapján Pozsony, Győr, Budapest ny. p. u. és sz. p. u.; Szabadka, Szeged, Debreczen, Arad, Brassó, Eszék, Fiume, Kolozsvár, Nagyszeben, Nagyvárad, Orsova, Temesvár, Zágráb és Zimonyról közvetlen menet- és menettérty jegyek adnak ki, mi mellett az uti podgyász is közvetlenül vétetik fel Karlsbad és Franzensbadra. Ezen új dijszabás a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál (1. 1. a) 15 krért megszerezhető.

Szeszűzlet.

Július 13.

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 54.50, kicsinyben 55.— hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósításai. —

Budapest, jul. 13. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kg gramm frt
Buzza	bánsági	lanyha	7.85 — 8.50
	tiszvidéki	„	7.85 — 8.50
	pestvidéki	„	7.90 — 8.45
	fehérmezei	„	7.85 — 8.50
	bácskai	„	7.85 — 8.50
Rozs	—	lanyha	7.55 — 7.80
	takarmany	lanyha	5.30 — 5.50
Árpa	égetni való	„	—
	sőrfőzdei	„	—
Zab	—	szilárd	5.40 — 5.70
Tengeri	bánsági	lanyha	4.80 — 4.85
	másnemű	„	5.75 — 5.80
Kaposzta-repcze	—	lanyha	11. — 11.25
Köles	—	lanyha	5.15 — 5.25
Buzza	tavasza	lanyha	7.98 — 7.98
	junius 1892	„	8.39 — 8.41
	ősze	„	4.80 — 4.81
Tengeri	máj.-jun. 1892	lanyha	4.91 — 4.93
	szept.-okt. 1891	„	5.25 — 5.27
Zab	Bpest sz. tavasz	lanyha	5.44 — 5.46
	„ „ őszre	„	5.44 — 5.46
Kaposzta-repcze	—	aug.-szept. 1891	lanyha 11.20 — 11.30

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden

Budapest, 1892. július 13.

Ezüst	5.67
Cs. és kir. arany	9.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	58.65
Német birodalmi márka	119.70
London	11.73
20 márkás arany	11.73

Idegenek névsora Aradon.

Július 13-án:

Fehér Kereszt szálloda: Berger József könyvtartó, Temesvár. Sevicz János utazó. Bécs. Csiky Dénes föld-birtokos, Seprős. Putnok László mérnök, Budapest. Csiky Kálmán birtokos, Seprős. Valentin Ignác utazó. Budapest. Baldini Ferenc utazó. Bécs. Obervalder János utazó. Budapest. Kronenberger János utazó. Bécs. Pick Gyula utazó. Berlin. Beer Ede utazó, Budapest. Reisz Simon utazó, Würtemberg. Schlegel József magánzó, Batonya. Arzenovits György utazó, Budapest. Reinhold János utazó, Bécs. Stanzler Ede utazó, Budapest. Fűchel Ignác utazó, Budapest. Stávník Ferenc építészeti vállalkozó, Nagyvárad. Györy Ferenc főszolgabíró, Viuga.

Nádor szálloda: Grosz Albert kereskedő, Magyarád. Mosvin János kereskedő, Magyarád. Habor Ferenc honvéd százados, Ibrány. Horváth Gyula jegyző, Borosjenő. Bleyer Antal és neje, H.-M.-Vásárhely. Molnár Sándor kereskedő, Paks. Schreiech Hermann kereskedő, Kisváda. Kapra Lajos borkereskedő, Borosjenő.

Magyar Kereszt szálloda: Rosner Ferenc utazó, Szeged. Aram Miklós tanító, Erdőhegy. Altmann Gyula kör-állatorvos, Csérmő.

KIS LOTTO.

Prágai:

86, 75, 22, 28, 27.

Nagy-Szebeni:

51, 18, 71, 82, 90.

Felelős szerkesztő: Vászárhelyi Béla.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.
18856. sz.-hoz. 481 3—3

Pályázati hirdetmény

(tölgytalpfák szállítása iránt).

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének vonalain még
1000 darab II. rendű ütközési
12500 darab I. rendű közbenső és
1000 darab II. rendű közbenső tölgytalpfa szükségeltetik, mely felerészben ez évi szeptember, fele részben pedig folyó évi október hó végéig beszállítandó.

Ezen talpfák szállítása a 129381 | 91. szám alatti általános és a tölgytalpfák szállítására nézve fennálló 21987 | 92. sz. különleges szállítási, valamint a részletes pályázati feltételek alapján eszközölendő, mely feltételek az üzletvezetőség I. osztályánál a hivatalos órákban megtekinthetők. — A részletes szállítási feltételek az üzletvezetőségtől díjmentesen, a szállítási feltételek pedig az összeg (25 és 15 kr.) előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtártól megszerezhetők. — Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy az említett pályázati és szállítási feltételeket jól ismeri és azokat elfogadja.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok f. évi július hó 26-ának déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályának főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők; a bánatpénz folyó évi július hó 26-éig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál teendő le. Arad, 1892. június hóban.

Az üzletvezetőség.

7388 | 892. sz.

537 3—3

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. földmívelésügyi minister ur 22878/III—892. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a felső ausztriai cs. kir. helytartóság 1892. évi április hó 20-án 4835. I. sz. a kelt értesítése szerint a magyar és horvátországi származású hasított körmű állatok bevitele tekintetében a következőket rendelte el:

1. A Bars, Hont, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Pozsony, Sáros, Szepes, Trencsén, Turóc és Zólyom vármegyéből származó szarvasmarháknak Felső-Ausztriába bevitele, ragadós tüdőlob behurcolásának megakadályozása céljából teljesen megtiltattott, így tehát még a levágás céljából való bevétel sincsen megengedve.

Az ezen vármegyékben származó juhok, sertések és kecskék, továbbá a Magyarország többi vármegyéiből származó szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések Felső-Ausztriába bármily célból, tehát úgy levágásra, mint egyéb gazdasági célokra, vasutal közvetlenül bevihetők a marharakodóul engedélyezett oly vasuti állomásokra, mely állomásokon az állatok a lerakás alkalmával állatorvosi vizsgálat alá vehetők.

Az állatokat kísérő marhaleveleken az állatok származási helyének járványmentesége, valamint az állatok egészséges volta igazolandó.

A kerületi közigazgatási hatóságok, a felek kérelmére az állatoknak marharakodóul nem engedélyezett állomásokon való kirakását is megengedhetik; ez esetben azonban az állategészségügyi szemle költségét a felek fedezni tartoznak.

2. Ha a Magyar, illetve Horvát-Szlavonországból származó sertésszállítmányok között csak egy állat is száj- és körömfájásban betegnek találtatik, a szállítmány a legközelebbi tehervonattal (melyen más hasított körmű állatok nincsenek) a feladó-állomásra azon esetben küldetik vissza, ha az állatok a rendeltetési állomáson levő közbérlőhidon le nem vágathatók vagy pedig más bözelen levő közbérlőhidra a felső-ausztriai állatállomány fertőzésének veszélye nélkül el nem szállíthatók.

A fertőzés gyanújában álló szállítmányok a fertőzésekkel, egyenlő eljárás alá esnek.

3. Az állatok visszautasítása az illető közigazgatási hatóság rendelete alapján történik; ily esetekben a szállítólevél és az állatorvosi látlelet a marhalevéelhez csatoltatik.

Az állatszallítmány visszautasításáról a földmívelésügyi m. kir. miniszterium, illetve a horvát-országos kormány mindenkor távirati úton fog értesíteni.

Aradon, 1892. május 7-én.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak Budapest-Déli üzletvezetősége.

16123. sz.

533 2—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kis-Körös állomásán 1893. évi január hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1895. évi december hó 31-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdette-tik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok után döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Kis-Körös állomásán levő vendéglő-üzletre 16123. szhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892. évi szeptember 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak Budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához címelve posta útján téríti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 100, szóval egyszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban e nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapesten 1892. évi szeptember hó 2-án déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi-ut II. ház II. emelet 25. ajtó szám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak Budapest-déli üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1892. június hó.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak Budapest-déli üzletvezetősége.

13725. sz.

532 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Budapest-déli üzletvezetősége a vonalain meglévő régiebb rendszerű (t. i. nem Fairbanks rendszerű) mozgó-sítható mérlegek és hidmérlegek fentartásának, valamint az ezekhez tartozó vas-súlyok javításának 1892. évi szeptember hó 1-étől 3 évre való biztosítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szerződési tervezet, a pályázati feltételek, a mérlegek és súlyok kimutatása, valamint az ajánlati minta Budapesten a m. kir. államvasutak Budapest-déli üzletvezetősége I. osztályában a hivatalos órák alatt, reggeli 8 órától délután 2 óráig, vasár és ünnepnapokon 9-től déli 12 óráig megtekinthetők és megszerezhetők.

Az ajánlatok ugyanott legkésőbb folyó év augusztus hó 10-ének déli 12 órájáig posta útján téríti vevény mellett nyújtandók be.

Minden ajánlat ivenként 50 kros magyar bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő elírással látandó el: „Ajánlat mérlegek és súlyok fentartása és javítása tárgyában 13725. számhoz.”

Ajánlatok az összes mérlegekre együttesen teendő a súlyok javítására azonban külön ajánlat is benyújtható.

A 300 frtnyi bánatpénz a m. kir. államvasutak Budapest-déli üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál vagy készpénzben, vagy a pályázati feltételekben felsorolt állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon azaz augusztus 9-én déli 12 óráig leteendő, vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

Távirati úton tett vagy elkésve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek

Budapest, 1892. június hó,

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetősége.

13724. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Bród állomásán 1892. évi december hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1895. évi december hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdette-tik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok után döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Bród állomásán levő vendéglő-üzletre 13724 számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892. évi július 28-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetősége titkári hivatalához címelve posta útján téríti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 300 szóval háromszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapesten 1892. évi július hó 27-én déli 11 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi ut II. ház II. emelet 25. ajtó szám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak Budapest-déli üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlat tevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapesten, 1892. június hó.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

11925. sz.-hoz.

498 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalain leltár állomásán meglévő és az állomási helyiségekben, raktárakban, fűtőházakban és egyébütt elhelyezett — a Fairbanks rendszerűek kivételével — összes régiebb rendszerű tizedes, százados és hidmérlegek fentartását, hitelesítését és javítását, tekintet nélkül a mérlegek hordképességére és a javítások minőségére és kiterjedésére akár azok a gépezetnek, akár pedig az állomások részbeni vagy egészen megújításából is álljanak, nemkülönbön a súlyok javítását és hitelesítését bizonyos évi átalányösszegért erre vállalkozókra kívánja bizni, mire ezennel nyilvános pályázat hirdette-tik. A tizedes, százados és hidmérlegek, valamint a súlyok javítás után újból hitelesítendő lesznek és pedig a földmívelésügyi miniszterium által 1887. évben 20689. sz. alatt kiadott rendeletben körülírt eljárás betartásával. A hitelesítési költségeket azonban nem a vállalkozó, hanem a vasuti intézet viseli. Egyebekben jelen pályázati hirdetmény kiegészítését képező s az üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthető vagy tőle bármikor díjmentesen megszerezhető részletes pályázati feltételek mérvadóak.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külczimmal „Ajánlat 11925. számhoz a mérlegek és súlyok javítására legkésőbb folyó évi július hó 25-én déli 12 óráig aláírott üzletvezetőség I. osztályának főnökéhez nyújtandók be vagy posta útján is beküldendők.

Bánatpénz gyanánt 50 azaz ötven o. é. forint vagy készpénzben vagy a napi árfolyam 90%-ával számíttandó óvadékképes értékpapírokban az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál folyó évi július hó 24-én déli óráig, teendő le.

Távirati vagy elkésve beérkezett ajánlatok, nem fognak figyelembe vétetni.

Arad, 1892. június hóban.

Az üzletvezetőség.

Hazánk kedvelt és rendkívül szénsavdus

Szántói savanyu vize

kapható a kutkezelőség által megszabott igen előnyös árakon az aradi raktárban

Flamm Lipót szállítónál,

valamint az összes fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

!! Kérjünk csak Szántói fröcscsöt !!

424 12-35

Cognac-quint-kivonat.

Védjegy a cognac-quint-kivonat számára.

Kitűnő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésű, mely a valódi francia cognac-tól semmiben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességet.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére 16 ft o. é. Készítési utasítás ingyen mellékeltek. Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritusz megtakarítás

érhető el felülmulhatlan pálinka-erősítő-kivonatom által; ez az italoknak kellemes, erőteljes izet ad és csakis nálam kapható. Ára kilónként 3 ft 50 kr. (600 1000 literre) használati utasítással együtt.

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi essenciát, rum, szilvapálinka, törköly, fűkeserű, valamint a létező likörök, szeszes italok, ecet és borecet készítésére felülmulhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Arjegyzékek ingyen.
Egészséges gyártmányokért kezeskedem vállalak.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

essencia-különlegességek gyára Prágában.

(Tisztes képviselők kerestetnek.)

539 3-50

7728 | 892. sz.

536 3-3

Hirdetés.

A földművelésügyi m. kir. miniszter ur 23650—III—8—1892. számú rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a hasított kőrmű állatoknak Magyarország területéről Sziléziába való bevitelére az alábbi feltételekhez van kötve:

1. Az állatok kizárólag vasuton vihetők be. A szarvasmarhák, juhok és kecskék csak a kőrözdök ki és berakására engedélyezett vasuti állomásokon; a sertések pedig csak a bielitzi, freiwaldeni, freudenthali, jägerdorfi, tescheni és troppai állomásokon a kirendelt szakértő jelenlétében rakhatók ki.

A kirakás és lábön való elhajítás csak az állatorvosi egészségügyi vizsgálat megejtése után eszközölhető.

Ha az állatszallítmány között a lerakásnál a száj- és körömfájásban csak egy állat is betegnek találtatik, az egész szállítmány a legközelebbi tehervonattal — melyen már hasított kőrmű állatrakomány nincs — a feladó veszélyére és költségére a feladó-állomásra fog visszaküldetni; kivéve azon esetet, ha az állatok a feladó kívánságára a mennyiben az lehetséges, a legközelebbi közbágyhidon, hova azok csak kocsin szállíthatók, levágnak.

2. A határon át a lábön való behajtás továbbra is tilos marad.

3. Bars, Hont, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Sáros, Szepes, Trencsén, Turóc és Zólyom vármegyék területéről a szarvasmarhák bevitelére a tüdővész megszűntéig tilos.

Erről a közönséget tudomástétel és kellő módon leendő közhírré tétel végett értesitem. Aradon, 1892. május hó 8-án.

A városi tanács.

Árlejtési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy az aradi m. kir. fővám és sóhivatal épületén és helyiségein tartozási munkálatoknak vállalatba adása céljából 1892. évi július hó 19-én délelőtt 9 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött szóbeli árlejtés fog tartatni.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt a kiáltási árak, mely 766 frtban állapított meg, annak 10 százaléka bánatpénzképpen leteendő, ugyszint az 50 kros bélyeggel ellátott szóbeli árlejtés megkezdése előtt az alulirt hivatalhoz benyújtandó írásbeli zárt ajánlatokhoz is 10 százalék bánatpénz melléklendő.

A közelebbi árlejtési feltételek és költségvetési okmányok ezen hivatalnál megtekinthetők. Utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Arad, 1892. június hó 23-án.

M. kir. fővám és sóhivatal.

549 1-1

91462. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(II. pótlék életbeléptetése a dunántuli helyi érdeku vasut aru-dijszabásához.)

A m. kir. államvasutak kezelése alatt álló dunántuli h. é. vasuton az ezen vasut pozsonyszombathelyi (pozsony-poprádi) vonalának megnyitása napjától érvényes arudijszabáshoz (II. rész) folyó évi július hó 15-ével a II. pótlék lép életbe mely a jelenlegi II. kivételes dijszabás kibővítését és mérséklését közutak építésére rendelt kőanyag és kavicsküldemények szállítására nézve új (III.) kivételes dijszabás felvételét és a Zala-Szt. Iván állomásán fennálló áruforgalmi korlátozás hatályon kívül helyezését tartalmazza.

Ezen pótlék példányai a m. kir. államvasutak dijszabási szakosztályában darabonként 5 krért kaphatók.

Budapest, 1891. július hóban.

M. kir. államvasutak igazgatósága.

M. kir. államvasutak üzletvezetőség Debreczenben.

19321 | 92 sz.

548 2-3

Pályázati hirdetmény.

Régi szerkezetű mozgosítható mérlegek és sulyok fentartási és javítási munkálatok elvállalása iránt

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége az általa kezelt S. A.-Ujhely—M.-Szigeti, P.-Ladány-Szerencsi fő, és az azokból kiágazó mellék vonalain, valamint a kezelése alatt levő összes h. é. vasutak vonalain levő valamennyi régi szerkezetű és rendszerű (t. i. nem Fairbanks rendszerű) mozgosítható mérlegek és hidmérlegek, valamint az azokhoz tartozó sulyok fentartása és javítási munkálataira ezennel nyilvános pályázatot hirdet. Tájékozással szolgáljon, hogy jelenleg összesen 255 drb tizedes és 7 darab százados mozgosítható mérleg van használatban.

A szerződési tervezet, a pályázati feltételek valamint az ajánlati minta a debreczeni üzletvezetőség általán s osztályánál (anyag és leltár beszerzési csoportnál) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és díjmentesen megszerezhetők, illetőleg posta útján is kérhetők.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az említett pályázati feltételeket és szerződési tervezet ismeri és azokat elfogadja.

Az ajánlatok ugyanott legkésőbb folyó évi augusztus hó 10-ének déli 12 órájáig nyújtan-dók be.

Minden ajánlat 50 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő külcimmal nyújtandó be: „A magyar kir. államvasutak üzletvezetőség I. osztályának Debreczen. Ajánlat az 19321 | 892. számhoz mérlegek fentartása és javítása iránt.

A 100 frtnyi bánatpénz a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb folyó évi augusztus hó 9-én déli 12 órájáig teendő le.

Posta útján beküldendő bánatpénzek térti vény mellett adandók fel.

Távirati uton tett, vagy elkésve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Debreczen, 1892. július hóban.

Az üzletvezetőség.

KLAPOK ALAJOS

Aradon, templom-utca, Minorita-palotában

megnyitja ujonnan épült, technikailag legnagyobb fényképészeti és festészeti műtermét

1892. július 30-án.

Van szerencsém a n. é. közönség és tisztelt látogatóim becses tudomására hozni, hogy ujonnan épített fényképészeti műtermemet a fényképészet legújabb vívmányaival, kitűnő angol és francia gépekkel, a legnagyobb igényeket kielégítő berendezéssel szereltem fel, úgy hogy e tekintetben minden helybeli fényírdát tulszárnyalok. Viszonzásul ama nagybecsű pártfogásért, melyben a n. é. közönség eddig is részesített, elhatároztam, hogy az első, ötvenedik, századik és így tovább minden századik látogatómnak egy teljesen kifogástalan kivitelű, művészileg dolgozott, életnagyságu fényképet mint

tisztelet-példányt fogok ingyen készíteni.

Azon reményben, hogy ezen kedveskedés által, sikerülni fog a n. é. közönség körében a fényképezést még inkább megkedveltetni, remélem, hogy a legkényesebb igényeket kielégítő fényképészeti műtermemet továbbra is becses pártfogásaikkal és rendeléseikkel megtisztelni kegyesek lesznek.

Arad—Temesvár—Lugos, 1892. június hó.

Kiváló tisztelettel

KLAPOK ALAJOS,
Templom-utca Minorita-palota.

545 2*